

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	1.Kf.700.480/2023/6.
A felperes:	felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	felperesi képviselő (felperesi képviselő címe)
Az alperes:	alperes (alperes címe)
Az alperes képviselője:	alperesi képviselő kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	társadalombiztosítási határozat bírósági felülvizsgálata (iktatószám: 110/334361/2017.)
A fellebbezést benyújtó fél:	felperes (21. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Fővárosi Törvényszék 8.M.70.817/2021/19. számú ítélete

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A állami szerv, mint nyugdíjbiztosítási igazgatási hatóság a felperes részére 2010. december 31. napjától 59.250 forint korengedményes öregségi nyugdíjat állapított meg, melyet a nyugdíjfolyósító szervként eljáró alperes a 2012. január 1. napjától hatályos, a korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásokról és szolgálati járandóságokról szóló 2011. évi CLXVII. törvény (a továbbiakban: Kht.) rendelkezései alapján korhatár előtti ellátás jogcímén folyósított tovább.

[2] A felperes a 2012. augusztus 21. - 2016. augusztus 31. napjai közötti időszakban a oktatási intézmény közalkalmazotti jogviszonyt létesített, melyre figyelemmel az alperes a Kht. 11. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó, a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 83/C. § (1) bekezdése alapján a korhatár előtti ellátás folyósítását 2013. július 1. napjától szüneteltette.

[3] A felperes a Tny. 18. § (1) bekezdés b) pontja szerinti öregségi nyugdíjra jogosító öregségi nyugdíjkorhatárt 2015. május 12. napján betöltötte.

[4] A felperes közalkalmazotti jogviszonya 2016. augusztus 31. napján közös megegyezéssel megszüntetésre került, melyre tekintettel az alperesnek címzett – 2017. augusztus 28. napján kelt – beadványában (a továbbiakban: beadvány) „a vonatkozó jogszabályokban foglalt mértékű nyugdíj folyósításáról” sürgős intézkedést kért azzal, hogy a korábbi ügyeitől függetlenül kerüljön sor a nyugdíjának folyósítására és az összege ismételt megállapítására.

[5] Az alperes – a beadvány benyújtási dátumának elírása miatt a 110/431531/2017. iktatószámú határozatával kijavított – 110/334361/2017. iktatószámú határozatával 2016. szeptember 1. napjától 72.930 forint öregségi nyugellátás újbóli folyósítását elrendelte.

A felperes keresete, az alperes ellenkérelme

[6] A felperes pontosított keresetében a határozat hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárásra kötelezését kérte. Álláspontja szerint az alperes az öregségi nyugdíját téves összegben helytelenül állapította meg, a nem megfelelő részletességgel indokolt határozatában egymásnak ellentmondó összegeket tüntetett fel. A határozat nem tér ki a beadványában foglaltakra, azt nem minden részében bírálta el, csak a nyugdíj újbóli folyósítása iránti kérelemként kezelte és a nyugdíjösszeg ismételt megállapításáról nem rendelkezett, pedig az alperesnek mindkét eljárás lefolytatása kötelessége volt. Ezzel összefüggésben az alperes előzményi eljárásait is sérelmezte, kiemelve a határozathozatalt megelőző, hónapokig tartó ellátatlanságát; az alperes elfogultsága miatti jogsértő, egyben – kérelem nélküli – hivatalbóli eljárását. Előadta, hogy a nyugdíja ügyében kérelmet nyújtott be a állami szerv1-hez és az állami szerv2-höz, mely hatóságokkal az alperes nem működött együtt, ezért mindhárom hatóság mulasztott. Sérelmezte a határozat alapjául szolgáló számítások rendelkezésre bocsátásának elmaradását, ezáltal a nyugdíj összege nem tekinthető megalapozottnak. Az alperes eljárásában az indokolási kötelezettségének nem tett eleget, illetve a tisztességes eljáráshoz való joga is sérült. Az alperes nem a sommás eljárás szabályai szerint járt el; az eljárására irányadó a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) szerinti ügyintézési határidőt túllépte; az eljárás alapját képező jogszabályokról, ügyféli jogairól nem tájékoztatta; a határozathozatal előtt – az eljárás iratait nem ismertetve – a nyilatkozattételi

jogát elvonta. A 11. sorszám alatt benyújtott beadványa 5. pont m) alpontjában az alperesi eljárás hibáit, jogellenességét, hiányosságait megalapozó jogszabálysértéseket – a konkrét jogsérelem kifejtése nélkül – a Ket. egyes, de nem kizárólagos rendelkezéseinek felsorolásával jelölte meg. Anyagi jogszabálysértésként hivatkozott arra, hogy a Kht. 18. § (3) bekezdésében foglalt öregségi nyugdíj ismételt megállapítására vonatkozó szabály esetében nem alkalmazható, mert nem folyósították a nyugdíját, ezért nem minősült a Kht. 1. § e) pontja szerinti nyugdíjasnak. Az alperes kijavító határozatát is jogellenesnek tartotta, mivel a beadvány benyújtásának dátuma elírásként nem javítható, hanem az a határozatot lényegesen befolyásoló kérdés.

[7] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a Ket. rendelkezéseit betartotta, eljárási és anyagi jogszabálysértésre nem került sor, az öregségi nyugdíj összege – a perben csatolt, az emelések mértékét és a jogszabályi előírást is tartalmazó – számszaki kimutatás alapján helytálló. Kiemelte, hogy a Kht. 11. § (1) bekezdése alapján a korhatár előtti ellátás vagy szolgálati járandóság keresőtevékenység miatti szünetelésére a Tny. 83/B. § (1) - (2) bekezdéseit, 83/C. § (1) - (2), (4) bekezdéseit kellett alkalmazni azzal, hogy az öregségi nyugdíj és nyugellátás alatt a korhatár előtti ellátást és a szolgálati járandóságot kell érteni. A hatáskörébe tartozóan csak a felperes öregségi nyugdíj újbóli folyósítása iránti kérelmét bírálhatta el, a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény végrehajtásáról szóló 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet (a továbbiakban Tnyr.) 2. és 3. §-aira figyelemmel – hatáskör hiányában – nem volt lehetősége az öregségi nyugdíj összegének ismételt megállapítására. Megjegyezte, hogy a nyugdíjkorhatár betöltését követő hat hónapos jogvesztő határidőre tekintettel a felperes a nyugdíj összegének ismételt megállapítását csak 2015. november 12. napjáig kérhette volna. Elismerte, hogy a sommás eljárás [Ket. 29. § (1) bekezdés] lefolytatásának feltételei fennálltak, a határozatát az ügyintézési határidőt túllépve hozta meg, ez azonban az ügy érdemére nem hatott ki. A kérelemre induló eljárásban – az eljárás megindításáról szóló értesítés felperes általi kérelmezésének hiányában - tájékoztatási kötelezettsége nem állt fenn.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[8] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Döntésében a Tnyr. 1-3. §-ait, a Tny. 83/C. § (1) bekezdését, 83/A. § (3) bekezdését, a Kht. 17. § b) pontját és a 18. § (1)-(3) bekezdéseit hivatkozta. Megállapította, hogy az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértés nem történt, az alperes anyagi jogszabálysértést sem követett el. Kiemelte, hogy a felperes alapvetően nem a nyugdíja ismételt folyósítását tartotta sérelmesnek, hanem az alperes azon magatartását, hogy a nyugdíj összegén változtatni, módosítani és a felperesnek megfelelő módon emelni nem hajlandó. A nyugdíj ismételt folyósítása a Tny. 83/C. §-a alapján az alperesnek nem csak jogi- és hatáskörből adódó lehetősége, hanem a felperes kérelmére kötelezettsége is volt. Az alperesnek a nyugdíj összegének módosítására akkor sem lett volna hatásköre, ha a felperes erre a 6 hónapos jogvesztő határidőn belül terjeszt elő kérelmet. Az anyagi jogszabálysértés körében rámutatott, hogy az alperes eljárása a beadvány folytán, azaz a felperes kérelmére indult, melyet a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltését követő azon időpontban terjesztett elő, amikor a Kht. 18. § (3) bekezdésében foglalt, az öregségi nyugdíj megállapítására előírt 6 hónapos jogvesztő határidő eltelt. A felperes a Kht. 1. § e) pontja szerint nyugdíjasnak minősült, ezért a nyugdíjas kor betöltését

követő 6 hónapon túl az öregségi nyugdíja mértékének megállapítását nem kérhette. A beadvány dátumának elírását kijavító határozatot jogszerűnek tekintette.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[9] A felperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és keresetének teljes egészében történő helyt adást, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb tárgyalásra és újabb határozat hozatalára utasítását, harmadlagosan az elsőfokú ítélet és a határozat hatályon kívül helyezését és alperes új eljárásra kötelezését kérte. Fellebbezését eljárásjogi és anyagi jogi jogszabálysértésre alapította. Eljárásjogi szabálysértésként jelölte meg az elsőfokú ítélet alapvető hiányosságait: a kereseti kérelmének tisztázatlanságát és nem teljes körű elbírálását; a tényállás részben nem megfelelő, hiányos, iratellenes megállapítását; alapvető tények figyelmen kívül hagyását vagy félreértelmezését; az elsőfokú ítélet indokolásának hiányosságát és ellentmondásait; egyéb eljárási szabálytalanságokat; anyagi jogi hibaként pedig az irányadó jogszabályok téves vagy jogellenes alkalmazását.

[10] A kereseti kérelem tisztázatlansága és az ítélet teljessége elvének megsértése körében arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a kérelme ellenére nem változtatta meg a határozatot, arra vonatkozó álláspontját az elsőfokú ítélet indokolásában sem fejtette ki. Figyelmen kívül hagyta azt a kereseti érvelést, hogy a határozat számszakilag hibás, hiányos és a vonatkozó jogszabályokkal ellentétes. Az elsőfokú ítélet nem tartalmazza, hogy az alperes eljárási szabálytalanságait mennyire és miért nem tartotta az ügy érdemére kihatónak, azt csak megállapítja. Az elsőfokú ítélet ezen hiányossága már abban is megmutatkozott, hogy a [18] bekezdésben foglaltak szerint a perben arról kellett állást foglalni, hogy a határozat meghozatala időpontjában az alperes nem követett el olyan súlyú eljárási hibát, amely az ügy érdemére kihatott.

[11] Az elsőfokú ítélet tényállásából hiányzik az általa vitatott nyugdíjszámítás; a [3] - [5] bekezdésekben hiányos a határozathozatal előtti eljárások lényege: nem tartalmazza az alperes korábbi eljárásával kapcsolatos teljes tényelődását, az alperesi és a bírósági előzményi eljárásokban tett nyilatkozatait, kifejtett álláspontját, az abban csatolt iratokra való utalást. Az elsőfokú ítélet [15] bekezdésében nem kellő részletességgel rögzíti az alperes eljárási szabálytalanságára előadott hivatkozásait.

[12] További eljárási szabálysértésként jelölte meg, hogy az elsőfokú bíróság a tárgyalásokon nem szó szerinti jegyzőkönyvezést alkalmazott, ezen kérelmeit figyelmen kívül hagyta; nem adta át részére a határozat összecszerűségét megalapozó – a tárgyaláson bemutatott – alperesi számítást, nem rögzítette, hogy az alperes – az elsőfokú bíróságot megtévesztve – a határozat alapjául szolgáló számításokat a peres eljárás megindulását követően végezte el.

[13] Az elsőfokú bíróság helytelenül értelmezte a Ket. szerinti kijavítás fogalmát, mert a határozat indokolása a beadvány dátuma tekintetében nem javítható ki.

[14] Az elsőfokú ítélet anyagi jogszabályellenességét a körben állította, hogy az elsőfokú bíróság az irányadó jogszabályokat tévesen alkalmazta, azokat nem ismerte, illetve a tájékozatlanságával kapcsolatos felvetéseit nem rögzítette, ezáltal a tisztességes eljáráshoz való joga sérült. Jogellenes az elsőfokú ítéletnek a nyugdíjösszeg újbóli megállapítására vonatkozó megállapítása, az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte és helytelenül alkalmazta a Kht. 1. § e) pontját és a Kht. 18. § (3) bekezdését, tévesen minősítette nyugdíjasnak és hibásan jutott arra a következtetésre, hogy a nyugdíja újbóli megállapítását a nyugdíj folyósításának szünetelése alatt kérhette volna. Az elsőfokú ítélet [12] bekezdése tévesen rögzíti, hogy mely időpontig terjeszthette volna elő a nyugellátás megállapítása vagy módosítása iránti kérelmét.

[15] Az alperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú eljárás lényeges szabályai nem sérültek, az elsőfokú ítélet érdemben helytálló. Hangsúlyozta, hogy a hatásköre kizárólag az öregségi nyugdíj újbóli folyósítására terjed ki, a felperes által hiányolt cselekményre, így az öregségi nyugdíj összegének ismételt megállapítására nem. A felperes tévesen összemosza a nyugdíjmegállapítási és folyósítási hatásköröket, valamint az e hatáskörökkel felruházott igazgatási szerveket.

A Fővárosi Ítéltábla előzményi eljárása, a Kúria döntése

[16] A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a 4.Kf.700.238/2022/6. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[17] A Kúria Kfv.VII.45.085/2023/4. számú végzésével a másodfokú ítéletet hatályon kívül helyezte, és a másodfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította, mivel a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 73/B. § (1) bekezdése által előírt kötelező jogi képviselőre jogosultság vizsgálatának (igazoltságának) hiányát észlelte.

A felperes és az alperes megismételt másodfokú eljárásban tett nyilatkozatai

[18] A felperes fellebbezése keretei között – az abban foglaltakat változatlanul fenntartva – kiemelte, hogy a Tnyvhr. 65/C. §-ra figyelemmel a jogbiztonság elve sérült, mivel az alperes a nyugellátással és igényléssel kapcsolatos lehetőségeiről nem tájékoztatta. Az elsőfokú ítélet a határozat nyugdíj megállapítására vonatkozó részét és összegét még akkor is rögzíti, ha az alperes azt állítja, hogy nincs ilyen hatásköre, ami tartalmilag nem helytálló kijelentés.

[19] A tisztességes eljárás sérelme kapcsán arra utalt, hogy az elsőfokú ítélet több ponton alapvetően hibásan, hiányosan, iratellenesen állapítja meg a tényállást. Hiányzik az alperes hibás, hiányos nyugdíj kiszámítására való hivatkozás, amely a határozat megsemmisítésére önmagában elegendő indok. Iratellenes a [3] – [5] bekezdésekben rögzített tényállás az alábbiak miatt: nem csak az ott felsorolt iratok érkeztek az alpereshez 2016-ban; a határozat a kérelmére keletkezett; a szóban forgó iratok az alperesnél nem fellelhetők, mely hiányosságot nem említi meg; azt hiányolta, hogy nem a beadványa szerint jártak el; elsődlegesen a határozat megváltoztatását, másodlagosan a visszavonását kérte, vagyis a szövegben szereplő kérelem fordítottját; a tényállás kizárólag az iratok alperes szerinti értelmezését ismerteti, az ő álláspontját, beadványait teljesen figyelmen kívül hagyja, a korábbi perekben kifejtett álláspontja hiányosan ismertetett. A jogvita ésszerű időn belül való elbírálásának kötelezettsége is sérült.

[20] Indítványozta alkotmánybíróági normakontroll kezdeményezését arra nézve, hogy a Kht. 18. § (3) bekezdése által előírt hat hónapos jogvesztő határidő 2012. január 1. - 2022. július 27. napjáig hatályban volt rendelkezése alaptörvény-ellenes volt. Mindezt abból vezette le, hogy a nyugdíj jog alkotmányos értelemben véve tulajdonjogi tárgy, így alapjogi védelmet élvez. Érvelése szerint abból, hogy a Kht. e jogintézménynél az 1. § e) pontjában foglalt terminológia helyett a nyugdíjas fogalmat használja, az következik, hogy esetére – a nyugdíja folyósításának szünetelésére tekintettel – a hat hónapos korlátozás, sőt a Kúria határozata sem vonatkozik.

[21] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében foglaltakat fenntartva egyrészt arra hivatkozott, hogy a Tnyvhr. 65/C. §-ra, mint a tájékoztatási kötelezettség hiányára történő hivatkozás új tényalap; másrészt nem képezheti vizsgálat tárgyát, mivel a bíróságnak hatósági hatáskörből eredeztethető mulasztás vizsgálatára nincs hatásköre a régi Pp. alapján; harmadrészt a felperes – tartalmát érintően – tag értelmezését adja a közigazgatási szerv tájékoztatási kötelezettségének. Nincs elismerésben az öregségi nyugellátás újbóli folyósításának összecszerűsége tekintetében, azt nem hibásan számolta ki.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[22] A felperes fellebbezése nem alapos.

[23] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a régi Pp. 253. § (3) bekezdésében foglaltak alapján a fenntartott fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében helyesen hívta fel a döntéséhez irányadó, releváns jogszabályokat; a jogsértés tekintetében releváns tényezőket a felperes keresetében kifejtettekkel összefüggésben mindenre kiterjedően értékelte; a döntését megalapozó következtetéseivel a másodfokú bíróság – az alábbi kiegészítéssel – egyetértett.

[24] A közigazgatási perben a bíróság a régi Pp. XX. fejezetében foglalt speciális szabályok szerint eljárva a felülvizsgálni kért határozat jogszerűségéről a kereseti kérelem keretei között a közigazgatási eljárás megindításakor fennálló tények és a közigazgatási határozat meghozatalakor hatályos jogszabályok alapján dönt. A másodfokú bíróság előrebocsátja, hogy az első – és másodfokú eljárások kiindulópontját a keresettel támadott határozat képezi, a felperes nyugdíjával kapcsolatos egyéb közigazgatási eljárások, az azokban keletkezett határozatok, beleértve a peres iratokhoz csatolt M.1334/2017., M.132/2019., M.1845/2016. és M.70.828/2020. számú eljárások iratait és a döntéseket is, nem bírtak jelentőséggel a fellebbezési eljárásban, azok (ismételt) felülbírálatára nincs jogszerű lehetőség. Ezen alapvetésre figyelemmel az elsőfokú bíróság a régi Pp. 339. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően – a közigazgatási perek sajátosságára is figyelemmel – helyesen állapította meg a bírósági felülvizsgálat terjedelmét, vagyis azt, hogy kizárólag a határozat jogszerűsége kérdésében kell döntenie.

[25] A Ket. 109. §-ának (1) bekezdése alapján a közigazgatási határozat felülvizsgálata jogszabálysértésre hivatkozással kérhető a bíróságtól. Az 1/2011. (V. 9.) KK vélemény szerint a fél kereseti kérelmében anyagi és eljárási jogszabálysértésre hivatkozhat, és arra is, hogy a határozat meghozatalakor az alkalmazott jogszabályt tévesen értelmezték. A bíróság elsősorban azt vizsgálja, a határozat megfelel-e az anyagi jogszabályoknak. Önmagában eljárási jogszabálysértés miatt csak akkor van helye hatályon kívül helyezésnek, ha az eljárási jogszabálysértés a döntés érdemére is kihatott. A fentiekből látható, hogy nem minden eljárási jogszabálysértés alapozza meg a közigazgatási döntés hatályon kívül helyezését. A kisebb súlyú, az ügy érdemét nem érintő szabálysértések, illetve a bírósági eljárásban orvosolható hibák mellett a határozat – a jogbiztonsághoz fűződő alaptörvényi alapelv érvényesülése érdekében – fennmaradhat. Az ítéltábla erre tekintettel elsőként a fellebbezésben hivatkozott eljárásjogi jogszabálysértéseket vizsgálta.

[26] A perbeli esetben az elsőfokú bíróság a tényállás tisztázási kötelezettségének az ügy tárgyához igazodóan teljes körűen eleget tett, a döntését releváns adatok és megállapítások alapján hozta meg. A fellebbezésben foglaltakra utalással az ítéltábla hangsúlyozza, hogy az ítélet megalapozottságát az indokolása biztosítja, az ügyben releváns tényállás megállapításával, amely minden döntés előfeltétele. A tényállás a döntéshez szükséges tények összessége. A tényállás megállapításához a bíróságnak kötelessége, hogy a döntéshez szükséges mértékben a jogilag jelentős tényeket felderítse, összegyűjtse, majd – a szükséges mértékű bizonyítási eljárás keretében – azok valóságtartalmáról meggyőződjön és a feltárt ellentmondásokat feloldja. Ezt követően lehet az egyes tényállási elemeket – a vonatkozó jogszabályi rendelkezések értelmezése mellett – súlyuknak megfelelően egyenként és összességükben értékelni. A tényállás felületes, hiányos vagy helytelen megállapítása megalapozatlan döntéshez vezet. Ezért a bíróságnak a tényállás tisztázása során a vizsgált ügy szempontjából jelentőséggel bíró, jogilag releváns tényeket kell összegyűjtenie, majd értékelnie. Azt, hogy melyek ezek a releváns tények, mindig a konkrét ügyben alkalmazandó jogszabály határozza meg. A tisztázandó tényállási elemeket tehát az irányadó jogi norma általános tényállása jelöli ki. Mindebből következően a döntéshez nem szükséges az ahhoz közvetlenül nem kapcsolható egyéb körülmények felderítése, a jogi normában nem szereplő tényállási elemek felkutatása, értékelése.

[27] A felperes érveivel szemben az elsőfokú bíróság a tényállást a vizsgálat elvégzéséhez szükséges mélységben feltárta, a felek közötti korábbi közigazgatási/peres eljárások, azoknak a releváns tényálláshoz kapcsolódó megállapításai – így a nyugdíj összege – kizárólag a történeti tényállás rögzítése körében bírtak jelentőséggel. A felperes korábbi perekben tett nyilatkozatai a jelen perben szintén nem voltak figyelembe vehetőek, így azokat részletesen rögzítenie az elsőfokú bíróságnak nem kellett.

[28] Az ítéltábla megítélése szerint az elsőfokú bíróság a tényálláshoz kapcsolódóan indokolási kötelezettségét is teljesítette. A régi Pp. 221. § (1) bekezdése egyértelműen kimondja, hogy az ítélet indokolásában röviden kell előadni a megállapított tényállást. Az adott ügyben hozandó döntés szempontjából érdektelen tények összegyűjtésére ezért nincs szükség. Utal e körben a másodfokú bíróság az Alkotmánybíróság 30/2014. (IX. 30.) AB határozatára is, amelynek a [89] bekezdésben írtak szerint „A bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása.

A jogszabályok végső soron és kötelező erővel történő értelmezése egyébiránt a bíróságok feladata.” Ennél fogva az ítélet indokolásában nem kell rögzíteni a lefolytatott közigazgatási hatósági eljárásokat, az érdemi döntés szempontjából közömbös tényeket, körülményeket.

[29] A felperes alaptalanul kifogásolta az elsőfokú ítélet alperes általi nyugdíjmegállapításra vonatkozó állásfoglalásának hiányát. Az elsőfokú ítélet [19] bekezdésében idézett jogszabályi rendelkezések, valamint a [22] bekezdésében levont következtetés az alábbiak szerint jogszerű. A Kht. 18. § (1) bekezdése szerint, hogy ha a korhatár előtti ellátásban részesülő személy az öregségi nyugdíjkorhatárt betölti, annak napjától a korhatár előtti ellátásnak a 4. § (2) bekezdése szerinti csökkentés nélküli összegét öregségi nyugdíjként kell tovább folyósítani. A Kht. 11. § (1) bekezdése alapján a felperes korhatár előtti ellátására a Tny. 83/B. § (1) - (2) bekezdéseiben, 83/C. § (1) - (2), (4) bekezdéseiben foglaltakat kellett alkalmazni. A Tny. 83/C. § (4) bekezdése értelmében az ellátás folyósításának szünetelését követően az öregségi nyugdíj a nyugdíjas kérelmére akkor folyósítható újból, ha a jogosult igazolja a szünetelésre okot adó körülmény megszűnését. A Kht. 16. §-a szerint a szüneteltetést követően a korhatár előtti ellátást és a szolgálati járandóságot az időközi nyugdíjemelésekkel növelt összegben kell újból folyósítani.

[30] A Tny. 2. § (1) bekezdése szerint az általános hatáskörű nyugdíj-megállapító szerv a járási hivatal. Az alperes társadalombiztosítási nyugellátásokkal kapcsolatos hatáskörét a Tnyr. 3. § (4) bekezdése taxatív meghatározza, melynek keretében – a Tnyr. 3. § (4) bekezdés e) pontja alapján – az öregségi nyugdíj folyósításának szüneteltetésével és a szüneteltetett nyugellátás újbóli folyósításával kapcsolatos ügyekben jár el.

[31] Az elsőfokú bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy az alperes – a felperes kérelmére, hatáskörében – kizárólag a felperes nyugdíjának további folyósításáról

rendelkezhetett, figyelemmel a Tny. 83/C. § (4) bekezdésében foglaltakra is. A nyugdíj összegének ismételt megállapítására hatáskörrel rendelkező szerv nem az alperes, hanem – a Tnyr. kérelem benyújtásakor hatályos 1. számú mellékletének 1. pontjában meghatározott – állami szerv³ volt, mint a megye területén működő általános hatáskörű nyugdíj-megállapító szerv.

[32] Az elsőfokú bíróság – az alperes nyugdíj-megállapító hatásköre hiányában – helyesen mellőzte a felperesnek a nyugdíj ismételt megállapítása iránti kérelem benyújtására nyitva álló törvényi határidővel kapcsolatos kifogásai értékelését, mivel az a határozat jogszerűségét nem érinti.

[33] A fellebbezésben előadottakkal szemben az elsőfokú bíróság az újból folyósított nyugdíjösszeget megalapozó alperesi számszaki levezetést (13. sorszámú irat) a felperesi képviselő részére a 15. sorszámú jegyzőkönyvvel együtt észrevételezésre megküldte, azt a felperes megismerhette, arra nyilatkozatot tehetett, így a régi Pp. 3. § (8) bekezdésében foglalt tájékoztatáshoz és nyilatkozattételhez, valamint a tisztességes eljárás lefolytatásához való joga nem sérült. E körben az ítéltábla rámutat arra is, hogy az elsőfokú bíróság a 15. sorszámú jegyzőkönyvbe foglalt végzésében a nyugdíj összegére vonatkozóan a régi Pp. 141. § (2), (6) bekezdéseit is felhívta, azonban a felperes arra vonatkozóan konkrét jogszabálysértést tartalmazó nyilatkozatot nem terjesztett elő.

[34] Az ítéltábla a nyugdíjösszeg tekintetében hangsúlyozza azt is, hogy az alperes jogszerűen, a Kht. 16. §-ában foglaltaknak megfelelően folyósította újból a felperes ellátását az időközi nyugdíjemelésekkel növelt összegben. Tévesen hivatkozott a felperes arra, hogy az alperes a határozat alapjául szolgáló számításokat csak a per megindulását követően végezte el, mivel a rendelkezésre álló iratok szerint az időközi nyugdíjemeléseket figyelembe vette, a folyósítás a szünetelés előtti ellátáshoz képest emelt összegben történt. A határozatnak ezzel kapcsolatos számszaki levezetést nem kellett tartalmaznia, mivel az emelésre nem a nyugdíj összegének újbóli megállapítása miatt került sor, hanem a már megállapított nyugdíj összegét az alperes az időközi kötelező, általános nyugdíjemelések alapján számította ki. Az időközi nyugdíjemelések mértékét ágazati – az alperes által a 2022. január 14. napján kelt beadványában felhívott – jogszabályok kötelezően határozzák meg, ezért az időközi nyugdíjemeléssel külön, számszerű levezetéssel ellátott indokolást a felperes konkrét vitatása hiányában az elsőfokú ítéletben sem kellett megjeleníteni.

[35] A felperes a tárgyalási jegyzőkönyvek rögzítésére vonatkozó fellebbezési érvelésével összefüggésben nem jelölt meg semmilyen konkrét jogszabálysértést, nem állította, hogy az elsőfokú bíróság olyan mértékű hibát vétett volna, ami alapot adhat az ítélet megváltoztatására vagy hatályon kívül helyezésére. Mindez azt eredményezte, hogy az ítéltábla a tartalmilag ugyan körülírt, de konkrétan meg nem jelölt jogszabálysértés alapján e körben nem vizsgálódhatott. Megjegyzi ugyanakkor az ítéltábla azt is, hogy az elsőfokú bíróság által a perben összesen tartott négy, különösen a felperesi képviselő jelenlétében lefolytatott két tárgyalás – 11., 15. sorszámok alatt felvett – jegyzőkönyveiben, továbbá

utóbbi tárgyalások között benyújtott, 11. sorszámú felperesi beadványban szó szerinti jegyzőkönyvezés elrendelését, annak elmaradását kifogásoló nyilatkozat nem található.

[36] A perbeli esetben a Tnyvhr. 65/C. §-ra hivatkozás nem volt figyelembe vehető, mert az említett rendelkezés más ellátásra való jogosultságra és annak igénylésére vonatkozik, míg a felperes a korhatár betöltésével kizárólag öregségi nyugellátásban részesülhetett, így a hatóságnak őt attól eltérő jogcímen folyósított juttatásról tájékoztatnia nem kellett.

[37] Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperes a támadott határozatban jogszerűen javította ki a beadvány dátumát, melyre a Ket. 81/A. § (1) bekezdése lehetőséget biztosított.

[38] Áttérve az anyagi jogszabálysértésre kiemelendő, hogy a jelen ügyben az nem volt vitatott, hogy a felperes korhatár előtti ellátásában részesült, melynek folyósítása közalkalmazotti jogviszony létesítésére tekintettel felfüggesztésre került, illetve az öregségi nyugdíjkorhatárt 2015. május 12. napján töltötte be. A másodfokú bíróság a fellebbezésben foglaltak alapján az elsőfokú bíróság következtetésével egyetértett abban, hogy a felperes tekintetében a Kht. 18. § (3) bekezdése alkalmazható, mivel a Kht. 1. § e) pontja szerint nyugdíjasnak minősült. A felperes az öregségi nyugdíjkorhatárt 2015. május 12. napján betöltötte, ezért az elsőfokú bíróság helytálló álláspontja szerint a nyugellátás megállapítása vagy módosítása iránti kérelmét 2015. november 12. napjáig terjeszthette volna elő, mivel – a nyugdíjfolyósítás szünetelésétől függetlenül – a nyugdíj összegének ismételt megállapítása az öregségi nyugdíjkorhatár betöltését követő hat hónapos jogvesztő határidőn belül kérhető, amint arra a Kúria a Kfv.X.38.136/2019/5. számú közzétett határozatának elvi tételében az alábbiak szerint rámutatott: „Az öregségi nyugdíj újraszámítását azok kérhetik, akiknek az özvegyi nyugdíja megállapítására a korhatár előtti ellátás, illetve szolgálati járandóság átalakításával került sor. Az újraszámítást azok is hat hónapos jogvesztő határidő alatt kérhetik, akiknek az ellátásait az öregségi nyugdíjkorhatár betöltésekor szüneteltették.” A másodfokú bíróság a Kúria határozatát jelen perben irányadónak tartja, attól eltérni nem kíván.

[39] Alapvetően tekintette a másodfokú bíróság a felperes tisztességes eljárás sérelme kapcsán előadott hivatkozásait. Az Alkotmánybíróság a tisztességes eljáráshoz fűződő jogot a 22/2012. (V. 11.) AB határozata alapján az Alaptörvénnyel összefüggésben is érvényesen, a különböző nemzetközi dokumentumok és a hozzájuk fűződő nemzetközi joggyakorlat, különösen az Emberi Jogok Európai Bírósága joggyakorlata által inspirálva, az eljárás egészének minőségeként azonosította. E minőségben a jogérvényesítéssel kapcsolatos eljárások valamennyi garanciális eleme meg kell jelenjen. Ezért egy eljárás összességében akkor minősíthető „tisztességesnek”, ha abban magával a bírósággal összefüggő, a bíróság előtti eljárással kapcsolatos, az eljárásban részt vevő ellenérdekű felek helyzetének kiegyensúlyozását szolgáló garanciák érvényesülnek. Összességében megállapítható, hogy a felperes jogsérelme miatt a bírósághoz fordulhatott, az elsőfokú bíróság keresete folytán több tárgyalást tartott, a felülvizsgálattal érintett határozathoz köthető nyilatkozatait értékelte, döntése indokairól ítéletében számot adott. Nem teszi az elsőfokú ítéletet jogszerűtlenné, az

eljárást tisztességtelenné az a körülmény, ha a felperes a fellebbezéssel támadott ítélet tényállásában írtakkal, indokaival nem ért egyet.

[40] Az ítéltábla rámutat, hogy az elsőfokú bíróság a 2018. április 3. napján hozott az 56.M.43/2018/3. számú – tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt – végzésével az M.1334/2017. számú eljárás jogerős befejezéséig a tárgyalást felfüggesztette, mely folytán az ügy érdemi elbírálása 2021. november 10. napján kezdődhetett meg. A felfüggesztés, valamint az ügy jellegére figyelemmel tartott tárgyalások számához képest a 2022. június 15. napján hozott elsőfokú ítélettel a bíróság eljárásában a régi Pp. 2. § (2) bekezdése nem sérült.

[41] Az ítéltábla a nyugdíj újbóli folyósítása tárgyát képező peres eljárásban nem tartotta szükségesnek az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezését, mivel nem merült fel olyan, az Alkotmánybíróság által eldöntendő kérdés, ami az ügy érdeme szempontjából releváns lenne és normakontroll eljárás kezdeményezésére adna okot.

[42] Mindezek alapján a felperes fellebbezésében előadott érvei nem voltak alkalmasak sem az elsőfokú bíróság, sem az alperes döntésének hatályon kívül helyezésére vagy megváltoztatására, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság érdemben helyes döntését a fenti indokolásbeli pontosítással és kiegészítéssel a régi Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[43] Az alperes másodfokú perköltséget nem igényelt, ezért az ítéltábla a régi Pp. 78. §-ának (2) bekezdése alapján mellőzte a perköltség tárgyában való határozathozatalt, míg a peres eljárás a Tny. 81. § (1) bekezdésének a keresetlevél benyújtásakor hatályos szövege szerint illeték-és költségmentes.

[44] Az ítélet ellen a régi Pp. 340. §-a alapján fellebbezésnek nincs helye.

Záró rész

Budapest, 2023. december 5.

dr. Kecskés Zsófia s.k.	dr. Antal Regina s.k.	dr. Rác Krisztina s.k.
-------------------------	-----------------------	------------------------

a tanács elnöke, előadó	bíró	bíró
-------------------------	------	------